

PUBLIEKS JAARVERSLAG 2016

STICHTING PENSIOENFONDS HOOGOVENS

INHOUD

Introductie	4
Voorzitter Rita van Ewijk blikt terug op het jaar 2016.	
De financiële positie van het pensioenfonds	6
Het afgelopen jaar is de financiële positie van het pensioenfonds verslechterd.	
2016 in cijfers	8
De belangrijkste feiten en cijfers van 2016 op een rij.	
Nieuwe samenstelling bestuur	10
De samenstelling van het bestuur is vernieuwd. Graag stellen wij de nieuwe bestuursleden aan u voor.	
Raad van Toezicht	12
In 2016 is de Raad van Toezicht opgericht. Wat doet de Raad van Toezicht en wie zitten er in?	
Uw pensioeninformatie digitaal via Mijn pensioen	13
Pensioenfonds Hoogovens heeft gekozen om uw pensioenpost digitaal te sturen. Uw pensioenpost kunt u terugvinden in Mijn pensioen.	
Kort nieuws	14
De ontwikkelingen en de laatste nieuwtjes bij Pensioenfonds Hoogovens op een rij.	

Dit publieksjaarsverslag is een korte samenvatting van de informatie uit het jaarsverslag 2016 van Stichting Pensioenfonds Hoogovens. Het volledige jaarsverslag kunt u downloaden van www.pfhoogovens.nl. Op de website kunt u ook terecht voor meer informatie over uw pensienpakket en het pensioenfonds. Indien u een papieren exemplaar wilt van het Jaarsverslag 2016, dan kunt u dat opvragen bij het pensioenfonds.

Introductie met Rita van Ewijk EEN BEWOGEN JAAR

Onlangs publiceerde Pensioenfonds Hoogovens het Jaarverslag 2016. In deze publieksversie vatten we de belangrijkste zaken uit het Jaarverslag 2016 samen. Allereerst kijken we samen met Rita van Ewijk, voorzitter van het bestuur, terug op 2016. Wat kan zij ons vertellen over het afgelopen jaar? Wij stelden haar een aantal vragen over de financiële positie van het pensioenfonds, beleggingen, het bestuur en de toekomst van Pensioenfonds Hoogovens.

Hoewel het beleggingsrendement in 2016 goed was, is de financiële situatie toch verslechterd. Hoe komt dit?

“Ons beleggingsrendement was 8,0% in 2016. Dit is inderdaad een mooi resultaat. Maar de pensioenverplichtingen (het geld dat nodig is om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen) stegen vorig jaar met 8,4%. Dit betekent dat de verplichtingen met 0,4% meer zijn gestegen dan de beleggingsopbrengsten. Dat de verplichtingen zo gestegen zijn, komt met name door de daling van de rente.”

Waarom worden pensioenen duurder als de rente daalt?

“Dat kunt u vergelijken met een bankrekening. Stel u wilt over 20 jaar een bedrag van € 20.000 hebben gespaard. Dan zou u bij een rente van 2% nu een bedrag van € 13.352 moeten hebben. Maar als de rente 1% is, heeft u nu al € 16.358 nodig. Als de rente laag is, moet u dus meer geld opzij zetten dan bij een hoge rente. Dat werkt bij het pensioenfonds net zo. Dus hoe lager de rente, hoe meer geld het pensioenfonds in kas moet hebben om de pensioenen te kunnen betalen. De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is daarom in 2016 gedaald naar 101,3%.”

Wat voor gevolgen heeft de lage dekkingsgraad?

“Door de lage dekkingsgraad konden de pensioenen dit jaar helaas weer niet verhoogd worden. Want als de beleidsdekkingsgraad lager is dan 110%, dan kan en mag het pensioenfonds de pensioenen niet verhogen. Hierdoor is de koopkracht van uw pensioen afgenomen (zie ook pagina 9).”

Deelnemers betaalden in 2016 meer premie dan nodig was voor de opbouw. Dit overschot werd in de afgelopen jaren gebruikt om de opgebouwde pensioenaanspraken te verhogen. Wat gebeurt er nu met dit overschot?

“In 2014 is er door de sociale partners (werkgever en vakbonden) afgesproken dat er meer premie wordt betaald dan nodig is voor de pensioenopbouw. Dit overschot wordt gebruikt om de opgebouwde pensioenaanspraken van werknemers te verhogen. In de wet staat dat dit premieoverschot niet voor verhogingen ingezet mag worden, als de beleidsdekkingsgraad lager is dan 104,2%. Dat was het geval in 2016. Het bestuur heeft het premieoverschot van 2016 apart gezet. Wanneer de financiële situatie van het pensioenfonds het toelaat kunnen de opgebouwde pensioenaanspraken van werknemers alsnog worden verhoogd.”

Is het rendement van 8% wel verantwoord behaald?

“Pensioenfonds Hoogovens wil het pensioengeld op een verantwoorde wijze beleggen. Dat betekent dat we bijvoorbeeld niet beleggen in bedrijven die clusterunitie produceren. Bedrijven waar we niet in beleggen staan op de uitsluitingslijst. Deze kunt u op onze website terug vinden. Daarnaast neemt Pensioenfonds Hoogovens deel aan stemrondes bij de aandeelhoudersvergaderingen. Meer hierover leest u op pagina 7.”

Wat waren de belangrijkste agendapunten van het bestuur in het afgelopen jaar?

“Veel aandacht was er voor het functioneren van het bestuur. De nieuwe bestuursstructuur is doorgevoerd en het bestuur moet er nu voor zorgen dat de structuur goed en soepel functioneert. Ook is de missie, visie en strategie van het pensioenfonds vernieuwd. Tot slot is en blijft risk control een belangrijk onderwerp. Oftewel: hoe kunnen we de risico's beheersen. We moeten alle risico's – financieel en niet financieel – helder hebben, zodat we daar naar kunnen handelen en weloverwogen beslissingen kunnen nemen.”

Wat is er precies veranderd in de nieuwe bestuursstructuur?

“Het bestuur is verkleind van twaalf naar acht leden. Een aantal bestuursleden heeft afscheid genomen en er zijn nieuwe leden toegetreden tot het bestuur. Op pagina 10 en 11 stellen de nieuwe bestuursleden zich aan u voor. Hiernaast is het Verantwoordingsorgaan uitgebreid van zeven naar elf leden. Net als in het bestuur heeft een aantal leden afscheid genomen en zijn er nieuwe leden toegetreden. En tot slot is er nu de Raad van Toezicht (zie pagina 12) in plaats van de Commissie van intern toezicht.”

De verdere stijging van de AOW-leeftijd was een veel besproken onderwerp in de media. Wat betekent dat voor de werknemers?

“Een groot issue voor de deelnemers is inderdaad de stijging van de AOW-leeftijd en de pensioenrichtleeftijd. Want niet alleen de AOW-leeftijd stijgt. Vanaf 2018 is de pensioenrichtleeftijd 68 jaar en we verwachten een

verdere stijging in de toekomst. Een stijging van de pensioenleeftijd betekent niet dat u pas op uw 68e met pensioen kunt gaan. U bepaalt zelf wanneer u met pensioen wilt. Maar dit heeft wel gevolgen voor de hoogte van uw pensioenuitkering. Als u eerder met pensioen gaat bouwt u namelijk minder pensioen op én u geniet langer van uw pensioen. U krijgt dan dus een lagere uitkering. Daarbij: omdat de pensioenleeftijd naar 68 jaar gaat, bouwt u elk jaar ook wat minder pensioen op. We zien nu al dat mensen steeds later het pensioen in laten gaan (zie pagina 14).”

Tot slot. Wat zijn uw verwachtingen voor de toekomst?

“Dat is een lastige. Wat we de afgelopen jaren hebben geleerd, is dat een aantal dingen moeilijk voorspelbaar is. Zo dachten we eerder dat de rente niet veel lager kon worden, maar dat bleek in 2016 toch anders te zijn. Op basis van het herstelplan verwachten we dat onze financiële positie de komende jaren weer wat beter wordt. We verwachten hierdoor dat we in de (nabije) toekomst waarschijnlijk niet hoeven te korten. Maar de financiële situatie is de komende jaren waarschijnlijk nog niet goed genoeg om de pensioenen (volledig) te verhogen met de prijs- of loonontwikkeling.

Een heel ander punt is de verschuiving naar digitale communicatie. In 2016 lanceerden we een nieuwe website met een persoonlijke omgeving voor deelnemers: Mijn

pensioen. Sindsdien krijgen alle deelnemers de pensioeninformatie digitaal, tenzij de deelnemer bezwaar maakt. De UPO's zijn in 2016 voor het eerst digitaal verstrekt. Sinds eind 2016 hebben ook pensioengerechtigden toegang tot Mijn pensioen. We blijven de pensioenpost voor pensioengerechtigden voorlopig nog wel per post én digitaal versturen. Tenzij u aangeeft dat enkel digitaal prima is. Dat is een mooie ontwikkeling. Het is namelijk beter voor het milieu en we besparen er kosten mee. Ook geeft het ons een beter inzicht van het gebruik van de verschillende communicatiemiddelen én kunnen we de communicatie beter personaliseren.”

”
We verwachten dat onze financiële positie de komende jaren weer wat beter wordt.

Onze financiële positie is verslechterd MAAR TOONT NU HERSTEL

We zijn 2016 gestart met een beleidsdekkingsgraad van 108,2%. Doordat de aandelenkoersen tegenvielen en de rente daalde, is de beleidsdekkingsgraad gedaald naar 101,3% per eind december. De actuele dekkingsgraad, de dekkingsgraad die per maand wordt berekend, is zelfs even onder de 100% geweest. Sinds september herstelt de financiële situatie zich weer licht. Dit herstel heeft zich in de eerste helft van 2017 voortgezet. Eind mei kwam de beleidsdekkingsgraad uit op 105,7%.

Afgelopen jaren hebben onze beleggingen het goed gedaan. Ons rendement was (in de meeste categorieën waarin we beleggen) beter dan het gemiddelde rendement op de financiële markten. Toch was het beleggingsrendement in 2016 onvoldoende om de stijging van de pensioenverplichtingen te compenseren. De verplichtingen stegen door de verder gedaalde rente met 8,4%, terwijl het beleggingsrendement uitkwam op 8,0%. Dat betekent dat we 0,4% tekort kwamen. Dit heeft ervoor gezorgd dat de financiële positie van het pensioenfonds is verslechterd.

Het beleggingsrendement van de laatste jaren

De afgelopen vijf jaar was het gemiddelde rendement op de beleggingen 8,6%. Dit is een mooi rendement, maar de gemiddelde stijging van de pensioenverplichtingen was de afgelopen vijf jaar 8,3%. Het gemiddelde beleggingsrendement was met 0,3% maar net iets hoger dan de gemiddelde toename van de verplichtingen.

Beleggingsrendement en ontwikkeling verplichtingen in %

	Gemiddeld per jaar	2016	2015	2014	2013	2012
Beleggingsrendement	8,6	8,0	2,6	14,9	3,5	14,4
Groei verplichtingen						
Vanwege renteontwikkeling	7,8	8,4	5,3	19,7	-2,4	9,1
Vanwege langer leven	0,5	0,0	0,0	0,1	0,9	1,4
Totale groei verplichtingen	8,3	8,4	5,3	19,8	-1,5	10,5
Verschil	0,3	-0,4	-2,7	-4,9	5,0	3,9

Geen ruimte voor pensioenverhogingen (indexatie)

Eind 2016 gaf het pensioenfonds al aan dat de pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken niet werden verhoogd. Om dit te kunnen doen moet de beleidsdekkingsgraad namelijk hoger dan 110% zijn. Het bestuur bepaalt elk jaar op basis van de beleidsdekkingsgraad per eind oktober of er verhogingen toegekend kunnen worden. Omdat de beleidsdekkingsgraad eind oktober uitkwam op 101,7% konden de pensioenen en opgebouwde pensioenaanspraken opnieuw niet worden verhoogd.

Nieuw herstelplan

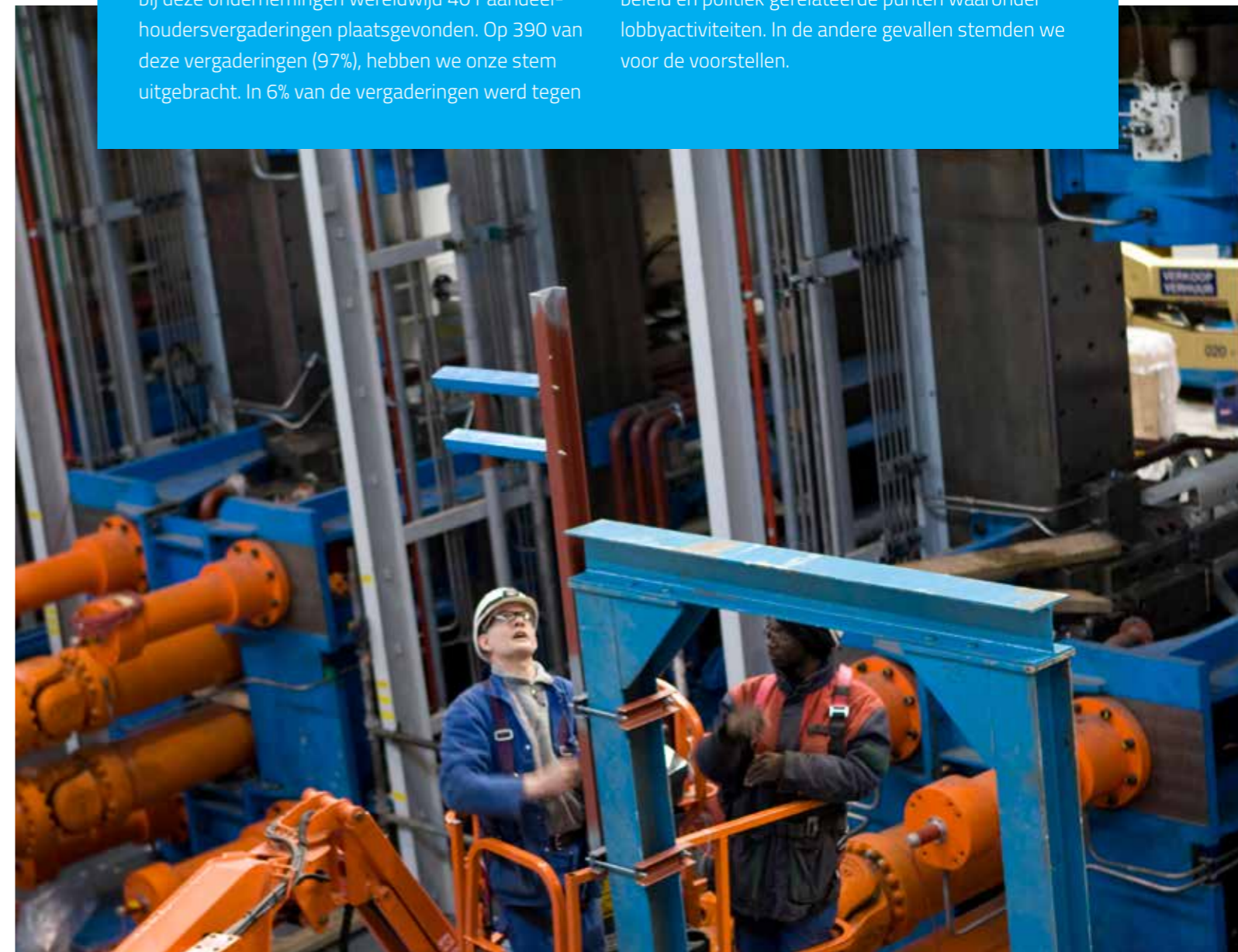
Zolang de beleidsdekkingsgraad onder het vereiste niveau ligt, moeten we elk jaar een herstelplan bij De Nederlandsche Bank (DNB) indienen. In dit herstelplan moeten we aantonen dat de beleidsdekkingsgraad binnen 10 jaar de vereiste dekkingsgraad van 121% zal halen. In 2016 hebben we daarom net als in 2015 een herstelplan ingediend bij DNB. In het herstelplan zijn de maatregelen beschreven om de vereiste dekkingsgraad te behalen. DNB heeft ingestemd met dit herstelplan.

Eind maart 2017 heeft het pensioenfonds opnieuw een herstelplan ingediend, omdat de dekkingsgraad eind 2016 nog onder de 121% lag. Volgens het herstelplan bereikt de beleidsdekkingsgraad eind 2020 de vereiste dekkingsgraad van 121%. Op basis van het herstelplan is het de verwachting dat gedeeltelijke indexatie kan worden toegekend in 2019 en volledige indexatie in 2022. Gedeeltelijke indexaties worden namelijk toegekend als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%, terwijl volledige verhogingen worden toegekend als het pensioenfonds de vereiste beleidsdekkingsgraad van 121% heeft behaald.

Waar stemt Pensioenfonds Hoogovens voor?

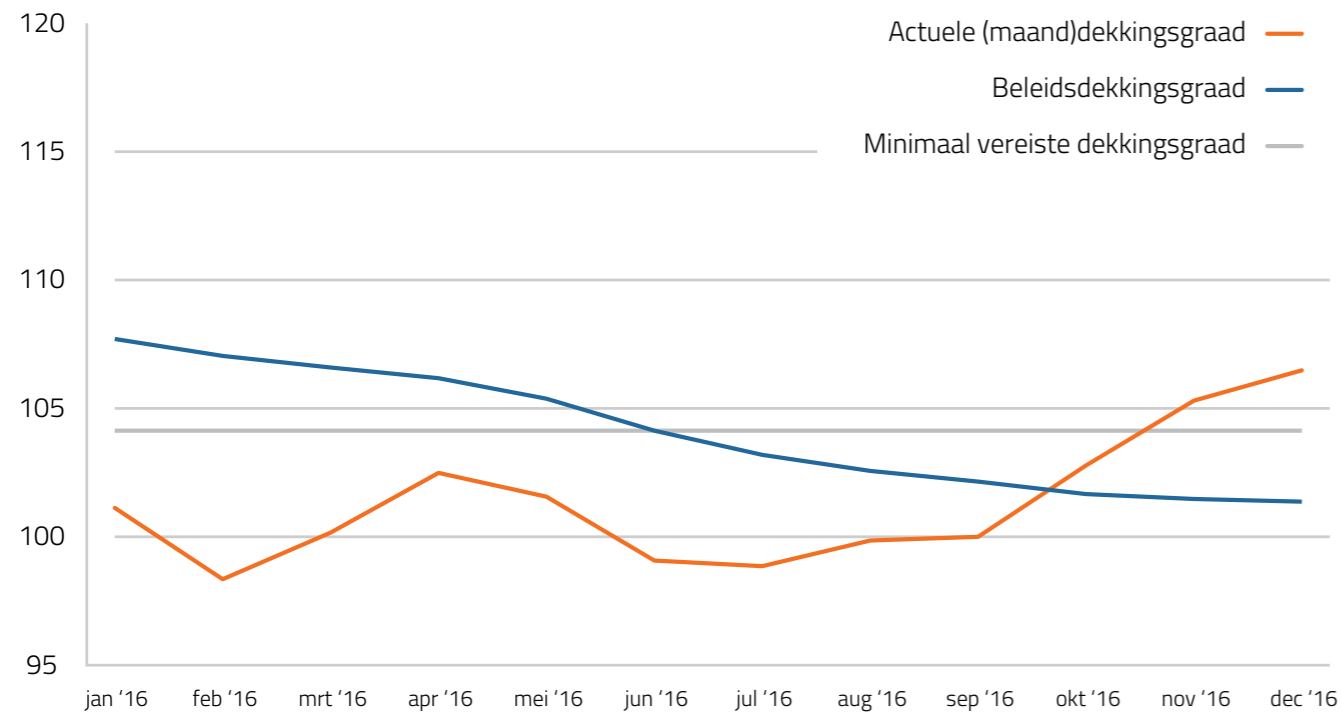
We bezitten aandelen van een groot aantal ondernemingen. In totaal hebben er in 2016 bij deze ondernemingen wereldwijd 401 aandeelhoudersvergaderingen plaatsgevonden. Op 390 van deze vergaderingen (97%), hebben we onze stem uitgebracht. In 6% van de vergaderingen werd tegen

één of meerdere voorstellen gestemd. Het ging hierbij om de benoeming van bestuursleden, het beloningsbeleid en politiek gerelateerde punten waaronder lobbyactiviteiten. In de andere gevallen stemden we voor de voorstellen.

2016 IN CIJFERS

Ontwikkeling dekkingsgraad 2016

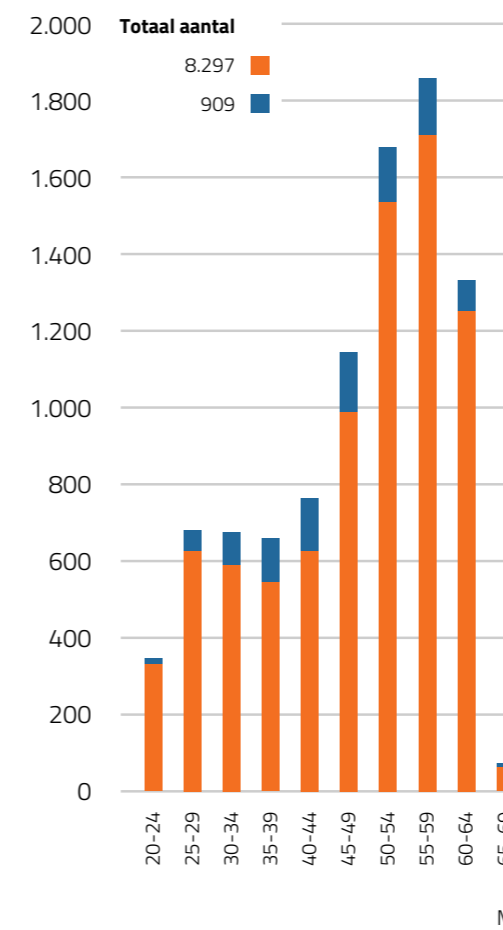
Financiële resultaten 2016 in miljoen €

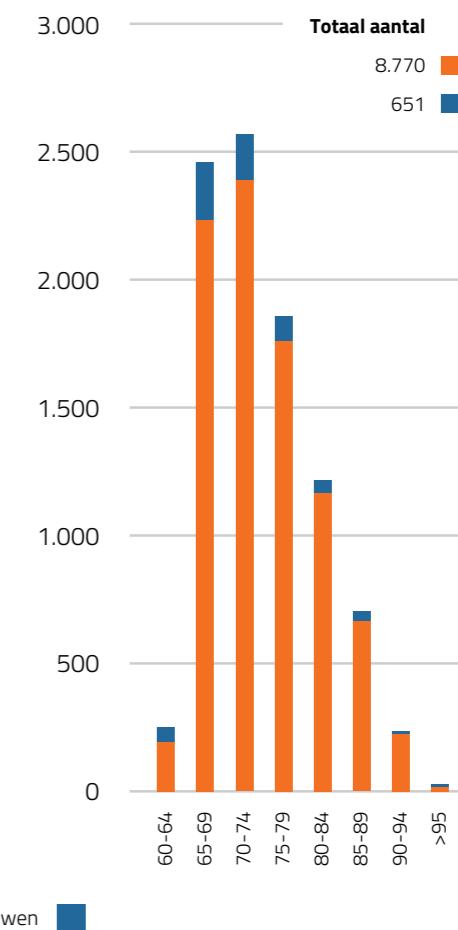
Pensioenverhogingen vanaf 2006

	Deelnemers		Pensioengerechtigden	
	CAO	Toegekende verhoging	Prijsindex	Toegekende verhoging
2016	2,35%	0	0,42	0
2015 inhaalverhoging		1,21		
2015	1,90	0	0,66	0
2014 inhaalverhoging		1,00 + 0,62		1,00
2014	3,02	0,94	1,05	0,33
2013	1,25	0	1,56	0
2012	2,01	0	2,87	0
2011	1,76	0	2,61	0
2010	1,25	0	1,57	0
2009	0,50	0	0,71	0
2008	2,51	0	2,78	0
2007	2,52	2,52	1,61	1,61
2006	3,79	3,79	0,88	0,88
Totale ambitie	25,34		18,01	
Totaal toegekend		10,42		3,87
Totale achterstand	13,51		13,61	

Leeftijdsoopbouw actieve deelnemers

Leeftijdsoopbouw pensioengerechtigden met een ouderdomspensioen

Nieuwe samenstelling BESTUUR

In 2015 is de bestuursstructuur geëvalueerd en aangepast. Naar aanleiding van de vernieuwde bestuursstructuur is in 2016 de samenstelling van het bestuur vernieuwd. We namen afscheid van de heer Blok en mevrouw Kiliaan. En op 1 mei 2017 nam de heer Nielsen afscheid van het bestuur. Maar er traden ook vier nieuwe leden tot het bestuur toe. Tijd voor een voorstelronde!

Rita van Ewijk is voorzitter van het bestuur. Ze is 51 jaar, geboren in Haarlem en woont samen met haar partner Rob de Leeuw en zoons Tom (20) en Patrick (16) in Hoofddorp.

"Ik ben opgegroeid in een groot gezin. Ik was de één na jongste van acht kinderen. Op zondag maakten we vaak een ritje naar de haven van IJmuiden. Het bedrijf dat toen nog Hoogovens heette, is onlosmakelijk verbonden met de herinneringen aan mijn jeugd. Na het behalen van mijn VWO diploma ben ik bij het bedrijf dat nu APG heet gaan werken. Dit bedrijf doet onder andere de pensioenuitvoering voor ABP en bpfBOUW. Sinds januari 2014 werk ik bij a.s.r. in de functie van adjunct directeur Pensioenen.

Het is interessant om verschillende rollen in het pensioenveld te mogen invullen. Wat ik mooi vind aan Pensioenfonds Hoogovens is de grote betrokkenheid bij het pensioenfonds: de werkgever, de werknemers- en belanghebbendenorganisaties, maar ook van de medewerkers van Pensioenfonds Hoogovens en de bestuursorganen. We hebben als pensioenfonds een stevig fundament en staan dicht bij de deelnemers voor wie we werken. Ik noem dat 'warme solidariteit'. Ik zie het als een belangrijke uitdaging om het pensioenfonds vanuit die 'warme solidariteit' in alle opzichten voor te bereiden op de toekomst. En ik vind het een eer om daaraan bij te mogen dragen."

Josette van Soest is sinds februari 2017 bestuurslid bij Pensioenfonds Hoogovens en zit zowel in de Balans- & beleggingscommissie als in de Audit- & risicocommissie. Dit vanwege haar ervaring op het gebied van risicomangement.

"Mijn indrukken uit deze eerste maanden zijn zeer positief. Wat mij meteen opviel bij Pensioenfonds Hoogovens was de goede organisatie en de grote betrokkenheid en deskundigheid van alle stakeholders. Ik trof een no-nonsense mentaliteit aan die me erg aanspreekt en waar het pensioenfonds in de toekomst (bij alle mogelijke veranderingen in het pensioenstelsel) nog veel voordeel van zal hebben. Hoe beter je als organisatie vandaag de dag de zaken op orde hebt, hoe beter je toekomstige wijzigingen aan zult kunnen. Dit alles is natuurlijk in het belang van deelnemers en gepensioneerden. Ik hoop dat mijn ervaring in risk management, praktisch inzicht, kritische houding en mijn neiging tot doorvragen bij kunnen dragen aan het besturen van Pensioenfonds Hoogovens. Naast het pensioenfonds werk ik bij ABN AMRO. Ik heb hier commerciële functies gehad en leiding gegeven aan een administratie. Daarnaast heb ik product management en projectmanagement gedaan. Op dit moment werk ik ruim 10 jaar in risk management. Ik geef leiding aan een team specialisten op het gebied van kapitaal en liquiditeitsregelgeving. Naast risk management en de ontwikkelingen daarin, ben ik in veel zaken geïnteresseerd. Ik hou veel van verhalen in allerlei vormen uit allerlei tijden. Geschiedenis en biografieën, maar ook mythologie en romans."

Wouter Roubos, geboren in 1954, ruim 40 jaar getrouwd en heeft twee kinderen en drie kleinkinderen. Wouter is namens de werknemers lid van het bestuur sinds juni 2016 en is sinds 1 januari 2017 secretaris binnen het bestuur.

"Mijn huidige functie binnen Tata Steel BV is Manager HR Service Delivery. Ik geef leiding aan een team van HR adviseurs en 2 specialisten op het gebied van Arbeidsvoorwaarden. Hiervoor heb ik in diverse functies binnen Productie, Veiligheid en HR gewerkt.

Het betrokken zijn bij pensioenen is niet nieuw voor mij. Pensioen loopt als een rode draad door mijn loopbaan heen. Ik ben in 1983 bij de invoering van de VUT-regelingen mij gaan interesseren voor pensioenen en sinds die tijd namens de FNV actief in diverse pensioenwerkgroepen en onderhandelingsdelegaties over pensioenen. Eerder was ik al van 1988 tot 2006 lid van het bestuur van het pensioenfonds en van 2008 tot begin 2016 was ik werknemerslid van het Verantwoordingsorgaan.

In de komende jaren wil ik in het bestuur een bijdrage leveren aan het verder professionaliseren van de governance van het pensioenfonds. Het hebben van een eigen pensioenregeling die in een eigen ondernemingspensioenfonds is ondergebracht zorgt er voor dat er voor de deelnemers meer maatwerk en keuzemogelijkheden zijn om eerder of later met pensioen te gaan."

Vanaf 1 mei 2017 heeft Aernout van Citters namens de werkgever plaatsgenomen in het bestuur van het pensioenfonds. Daarnaast is Aernout voorzitter van de Audit- & risicocommissie en lid van de Geschillen- & klachtencommissie.

"Je hoort er pas echt bij als je een crisis hebt meegemaakt. Dat werd mij verteld toen ik in december 2007 als financial controller bij Corus Strip Products IJmuiden begon. En die crisis kwam er. In oktober 2008 hebben we twee keer nagerekend of de prognoses echt klopten. We gingen namelijk van een verwacht record resultaat naar een klein plusje binnen drie weken. Voor dat ik bij Corus Strip Products kwam werken, werkte ik bij de Hollandsche Beton Groep (HBG). Daar ben ik controller bij Tebodin, leider van een divisie van HBG en groepscontroller geweest. Bij HBG zat ik ook namens de werkgevers in het bestuur van het pensioenfonds."

"Bij het HBG pensioenfonds werd toentertijd veel gesproken over het harmoniseren van pensioenregelingen. Onder andere de regelingen uit de jaren 1967 en 1992 stonden hier centraal. Het is een absoluut voordeel van Pensioenfonds Hoogovens dat er een standaard regeling is voor alle deelnemers. Ik begrijp dat veel bedrijfstakpensioenfonds daar nog steeds mee worstelen. Ons pensioenfonds is daardoor weerbaarder tegen mogelijk komende wijzigingen in het pensioenstelsel. Ik lever graag een bijdrage aan een goed pensioen voor alle deelnemers nu en in de toekomst. Maar ik realiseer me dat door politieke besluitvorming en fluctuaties op de financiële markten, je invloed op het resultaat als bestuurder voornamelijk op lange termijn zichtbaar is."

Raad van TOEZICHT

Als onderdeel van de vernieuwde bestuursstructuur van Pensioenfonds Hoogovens is in 2016 een Raad van Toezicht ingesteld. De Raad van Toezicht vervangt de Commissie van intern toezicht en bestaat uit drie externe leden. Op 1 september 2016 ging de Raad van Toezicht van start.

Wat doet een Raad van Toezicht?

De raad houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken bij het pensioenfonds. De Raad van Toezicht kijkt hierbij met extra aandacht naar de risicobeheersing en of de belangen van alle belanghebbenden bij het pensioenfonds evenwichtig afgewogen worden. Daarnaast geeft de raad advies aan het bestuur. Voor bepaalde bestuursbesluiten is de goedkeuring van de Raad van Toezicht vereist. Bijvoorbeeld voor de vaststelling van het jaarverslag. Daarnaast is de raad betrokken bij de benoeming van nieuwe bestuursleden. Ook brengt de raad eenmaal per jaar schriftelijk verslag uit aan het bestuur. Dit verslag vormt tevens de basis voor de verantwoording die de raad jaarlijks aflegt aan het Verantwoordingsorgaan en de werkgever. Tevens legt de Raad van Toezicht verantwoording af in het jaarverslag.

Wie zijn de leden?

Flip Klopper (voorzitter)

"Ik ben sinds 2008 beroepsmatig actief als intern toezichthouder en bestuursadviseur bij pensioenfondsen. Hiervoor heb ik een loopbaan bij het ministerie van Financiën, in het bedrijfsleven (ING en Nationale-Nederlanden) en bij DNB gehad. Op dit moment zet ik mij in voor een goed pensioenfondsbestuur. Dit omdat ik ervan overtuigd ben dat dit een wezenlijke bijdrage kan leveren aan een goed pensioen voor een redelijke prijs."

Marlies van Boom

"Ik ben werkzaam in de financiële sector sinds de afronding van mijn studie Bedrijfseconometrie in 1990. De afgelopen 23 jaar heb ik bij Aegon gewerkt en daar diverse functies vervuld. Op dit moment ben ik Director Integrated Solutions bij Aegon Asset Management en richt mij op innovatie en beleggingsoplossingen voor de retail en institutionele markt. Door mijn werkzaamheden is mijn interesse in de complexe vraagstukken en uitdagingen van de pensioensector sterk gegroeid. Dit heeft ertoe geleid dat ik nu meerdere toezichthoudende en adviesfuncties in de pensioensector vervul."

Henk Jan Strang

"Vanaf 2006 ben ik bij pensioenfondsen intern toezichthouder, bestuurder en adviseur van bestuurders, verantwoordingsorganen en intern toezichthouders. Ook was ik vanaf 2006 manager van staf- en operationele afdelingen en van projecten bij vermogensbeheerders en pensioenuitvoerders. Tot 2006 was ik bij PwC betrokken bij de accountantscontrole van onder meer pensioenfondsen. Daarnaast zorgde ik voor pensioenadministraties en pensioenadvisering bij PwC op Curaçao. Ik maak me sterk voor duidelijk verantwoording afleggen en voor bespreekbaar maken van alles wat nodig is voor goed pensioenfondsbestuur en een goed pensioen."

Flip Klopper,
Marlies van Boom,
Henk Jan Strang

Uw pensioeninformatie digitaal VIA MIJN PENSIOEN

Pensioenfonds Hoogovens stuurt uw pensioeninformatie voortaan digitaal. Via www.pfhoogovens.nl/mijnpensioen bekijkt u uw persoonlijke pensioeninformatie waar en wanneer u wilt.

Wat vindt u in Mijn pensioen?

- **De berichtenbox**
In de berichtenbox krijgt u bericht als er nieuws is over uw pensioen.
- **Uw dossier**
Hier vindt u persoonlijke documenten zoals uw Uniform Pensioenoverzicht.
- **De pensioenplanner**
Hier kunt u als werknemer uw persoonlijke pensioensituatie bekijken en de financiële gevolgen van pensioenkeuzes bekijken.
- **Uw profiel**
Hier vindt u uw persoonlijke gegevens en voorkeuren.

Nieuw: ook pensioengerechtigden hebben Mijn pensioen

Ook pensioengerechtigden hebben toegang tot Mijn pensioen. In uw dossier vindt u uw persoonlijke documenten.

Log in met uw DigiD bij Mijn pensioen

- Ga naar www.pfhoogovens.nl/mijnpensioen
- Log in met uw DigiD
- Klik op het tabblad naar keuze en bekijk uw pensioeninformatie

Wilt u uw pensioenpost digitaal ontvangen?

Laat dan in uw profiel uw e-mailadres achter. Ga naar www.pfhoogovens.nl/mijnpensioen. Log in met uw DigiD en klik op 'Profiel'. Vul uw e-mailadres in en vink 'Ik wil de wettelijke informatie over mijn pensioen digitaal ontvangen' aan. Natuurlijk krijgt u een e-mail als er nieuwe post digitaal voor u klaar staat in uw dossier.

Wat zijn de voordelen van digitale pensioenpost?

- U heeft altijd en overal toegang tot uw pensioenpost
- Uw gegevens zijn goed beveiligd, want u logt in met uw DigiD
- U kunt uw pensioenpost downloaden en eventueel uitprinten
- We gebruiken minder papier, enveloppen en postzegels. Goed voor het milieu en we besparen kosten.

Kort NIEUWS

Wist u dat

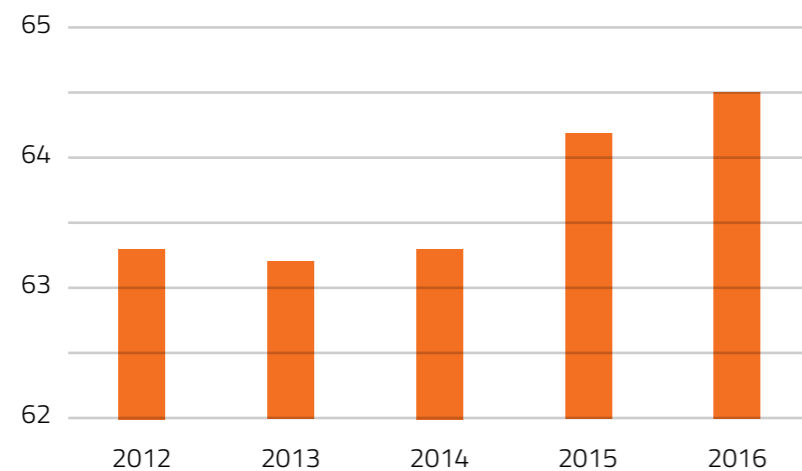
47,6 jaar

De gemiddelde leeftijd van de deelnemers die aan de pensioenregeling van Pensioenfonds Hoogovens deelnemen 47,6 jaar is?

64,5 jaar

In 2016 de gemiddelde leeftijd waarop men met pensioen ging 64,5 jaar was? Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling in de afgelopen vijf jaar zien van de gemiddelde leeftijd waarop deelnemers het pensioen in lieten gaan.

Gemiddelde pensioenleeftijd

100+

Er 7 mensen zijn van 100 jaar of ouder die van Pensioenfonds Hoogovens pensioen ontvangen? En dat deze groep 100-plussers uit vrouwen bestaat.

Aantal deelnemers per eind 2016

9.206

Actieve deelnemers

3.980

Gewezen deelnemers

9.421

Ouderdompensioen

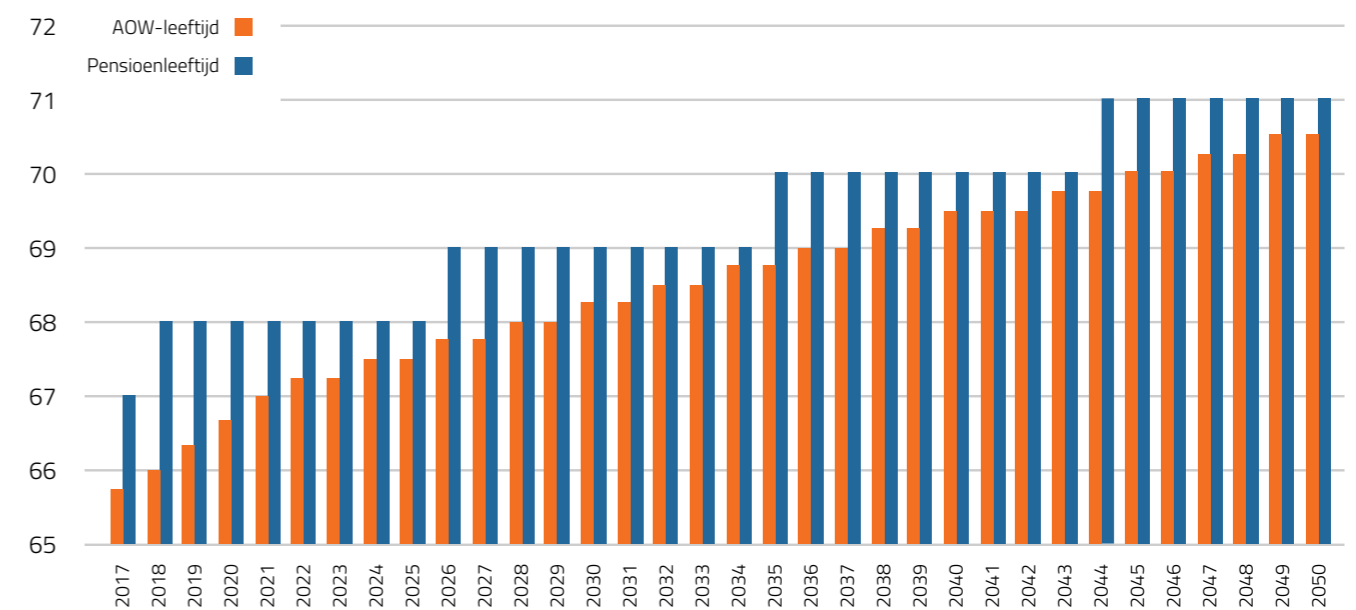
5.512

Partnerpensioen

78

Wezenpensioen

Prognose AOW- en pensioenleeftijd

Heeft u vragen?

Stel ze aan ons via:
 Telefoon: 0251 – 49 16 02
 Website: www.pfhoogovens.nl

Telefoon

(0251) 49 16 02

Postadres

Stichting Pensioenfonds Hoogovens

Postbus 10000

1970 CA IJmuiden

Bezoekadres

Wijckermolen 202

1941 JA Beverwijk

Openingstijden 08.30 - 17.00 uur

Internet

www.pfhoogovens.nl